T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/104
KARAR NO : 2024/163
KARAR TR : 06/05/2024

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3.a maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, aracın trafikten men işleminin idari yargıda konu yapılması nedeniyle 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü kapsamında değerlendirildiğinde İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. Ç.
Vekilleri : Av. Z. Ş. A. - Av. A. S.
Davalı : Diyarbakır Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Bölge Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, 34 ... 40 plaka sayılı aracın ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığının tespit edildiğinden bahisle, araç sürücüsü davacı adına 10/07/2020 tarih ve MA-57915295 seri-sıra nolu trafik idari para cezası karar tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun EK-2/3-a maddeleri uyarınca 6.141 TL idari para cezası verilmiş; ayrıca araç trafikten men tutanağı ile de araç 60 gün süreyletrafikten men edilerek muhafaza altına alınmıştır.

2. Davacı vekilleri, idari para cezasının iptali istemiyle, araç sahibi ise, trafikten men tutanağının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. Diyarbakır 2. İdare Mahkemesi 05/07/2022 tarih ve E.2022/926, K.2022/1472 sayılı kararı ile, açılan davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesine uygun olmadığı gerekçesiyle, ayrı dilekçeler ile dava açılmak üzere dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

4. Davacı vekilleri dilekçesini yenileyerek bu kez, araç şoförü olarak davacı adına düzenlenen idari para cezasının iptali istemiyleidari yargı yerinde dava açmıştır.

5. **Diyarbakır 2. İdare Mahkemesi 03/08/2022 tarih ve E.2022/1013, K.2022/1612 sayılı kararı**ile, davacı adına idari para cezası uygulanmasına ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İYUK'un 15/1-(a) maddesi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacının, 34 ... 40 plakalı araçla, ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan belediye sınırları dahilinde yolcu taşımacılık faaliyetinde bulunduğundan bahisle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek-2/3. maddesi uyarınca 6.141,00-TL idari para cezası ile cezalandırılması yolunda tesis edilen 10/07/2020 tarih ve MA 57915295 seri numaralı trafik idari para cezası karar tutanağının düzenlendiği, aynı zamanda söz konusu aracın 60 gün süreyle trafikten men edilmesine ilişkin 10/07/2020tarih ve 003187 seri numaralı araç trafikten men tutanağının düzenlendiği, davacı tarafından da6.141,00-TLidari para cezası ile cezalandırılması yolunda tesis edilen 10/07/2020 tarih ve MA 57915295 seri numaralı trafik idari para cezası karar tutanağının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda, dava konusu idari para cezasının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olması ve anılan Kanun'un 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm*

bulunmaması halinde uygulanacak olması, dava konusu idari para cezasının dayanağı olan2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu kanun uyarınca verilen idari para cezalarına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmemesi nedeniyle, bakılmakta olan uyuşmazlığa ilişkin görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri dikkate alınacağından, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde Kabahatler Kanunu'nun 27/1. maddesi uyarınca adli yargı yerinin (Sulh Ceza Mahkemesi'nin) görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, aracın maliki tarafından, söz konusu aracın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek-2/3-A maddesi uyarınca 60 gün süreyle trafikten men edilmesine ilişkin araç trafikten men tutanağının iptali istemiyle Mahkememizin E:2022/926 sayılı dosyasında dava açılmışsa da, aynı kişi ile ilgili olmayan yani farklı kişi olan araç sürücüsüne kesilen idari para cezası ile araç sahibi nezdinde tesis edilen trafikten men kararının, her birinin menfaatinin farklı şekilde etkilenmesi sebebiyle Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin 8 fıkrası uyarınca bağlı işlem olarak değerlendirilmesine olanak bulunmamaktadır..."

6. Davacı vekilleri, bu kez idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

7. **Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliği 01/11/2022 tarih ve D.İş No:2022/4344 sayılı kararı**ile, başvuru konusu idari para cezası kararının sulh ceza hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından hakimliklerinin görevsiz olması nedeniyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun reddine, işbu karar kesinleştikten sonra görevli yargı merciinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına, idari dava dosyası ile Hakimlikleri dosyasının 2247 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, bu karara yapılan itiraz, Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 18/01/2023 tarih ve D.İş No:2023/467 sayılı kararı ile, kesin olarak reddedilmiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosyanın yapılan incelemesinde;

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 2015/623 Esas, 2015/753 Karar ve 30.11.2015 tarihli kararında da özetle, 2918 sayılı Kanun'un EK-2/1 ve 78/1-b. maddeleri uyarınca verilen para cezasına ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3.maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiğine karar verdiği, karar gerekçesinde trafikten men işleminin idari yargının görev alanına girdiğinin belirtildiği,

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrada ise; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı,

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 2015/88 esas 2015/107 Karar ve 02.03.2015 tarihli kararında da ehliyetin geçici olarak geri alınması konulu görevli merciin belirlenmesine dair kararında 5326 sayılı Yasanın 19 maddesinde meslek ve sanatın icrası hususunun istisnai durum olarak sayıldığı buna ilişkin 2918 sayılı yasanın 112 maddesinde Temmuz 2013 tarihinde yapılan değişiklikle sürücü belgelerinin geri alınmasında ve iptalinde Sulh Ceza Mahkemesi'nin açıkça yetkili kılınması nedeniyle artık görevli yargı kolunun Adli Yargı olduğuna dair karar verildiği, ehliyetin geri alınmasına ilişkin kararlara karşı başvuru yerinin ADLİ YARGI olmasına rağmen TRAFİKTEN MEN işlemlerine karşı yargı yerinin İDARİ YARGI olduğunun anlaşıldığı,

Öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aracın trafikten men edilmesi kararı da verildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kanaatine varılmıştır.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun EK/2-1 maddeleri uyarınca verilen para cezasına karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu, kara trafik araçlarının trafikten meni hususunun 2918 sayılı yasanın 19. maddesinde istisna olarak sayılmasına göre 2918 sayılı yasanın 25. maddesinde aynı yasanın ehliyetin geçici süreyle geri alınması hükmünü düzenleyen 112 maddesinde olduğu gibi halen değişiklik yapılmaması nedeniyle itiraz konusu kalemlerden olan aracın trafikten meni işleminin idari işlem olması karşısında görevli mahkemenin İdare Mahkemesi olduğu tartışmasızdır,

İtiraz eden hakkında 2918 sayılı yasa EK-2/3 maddesi gereğince MA-57915295 sıra numaralı tarafık idari para cezası tutanağına idari para cezası uygulandığı, 6.141,00 Türk Lirası idari para cezası verilip ve trafikten men tutanağı ile 34 ... 40 plakalı aracın trafikten men edildiği,

Bununla birlikte itiraz eden hakkında MA-57915295 sıra nolu tutanakla KTK m. EK-2/1 uyarınca Trafik idari para cezası tanzim edildiği, başvuranın trafikten men ile trafik idari para cezalarının iptalini birlikte talep ettiği, trafik idari para cezasına karşı yapılan itirazda görevli merci Sulh Ceza Hakimliği olmakla birlikte, idari yargı yerinde görülmesi gereken TRAFİKTEN MEN İŞLEMİNE karşı itiraz da olduğu, Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 27/03/2020 tarih, 2019/1771 E. ve 2020/520 K. Sayılı

dosyasında aynı vekilin men kararının yanında idari para cezasının da kaldırılmasını talep ettiği, ancak ehliyet yönünden idari para cezası başvurusunun reddedildiği, 5326 sayılı yasanın 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrada;" idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği" şeklindeki düzenleme nedeniyle trafik idari para cezasına yapılan itirazın aracın geçici süreyle trafikten menine karşı yapılan itirazla birlikte görevli İdare Mahkemesi'nce değerlendirilmesi gerektiği, idari yargı merciince dosyanın ele alındığı,

Aynı istemle ilgili itiraz eden vekilince öncesinden İDARE MAHKEMESİNE başvuru yapıldığı,

Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 03/08/2022 tarih, 2022/1013 E. VE 2022/1612 K. Sayılı kararının HAKİMLİĞİMİZ DOSYASI ARASINA ALNDIĞI,

Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 03/08/2022 tarih, 2022/1013 E. VE 2022/1612 K. sayılı kararı ile davanın 2577 sayılı İYÜK 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden Reddine karar verildiği anlaşıldığından kararın kesinleşmesinden sonra Olumsuz görev uyuşmazlığının diğer deyimle görevli yargı merciinin belirlenmesi konusunda uyuşmazlık çıktığının anlaşıldığı,

2247 SAYILI UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA Yasanın,YARGI MERCİİNCE YAPILACAK İŞLEMLER başlıklı 15. Maddesinin

Madde 15 - (Değişik madde: 21/01/1982 - 2592/4 md.;Değişik madde: 23/07/2008-5791 S.K./6.mad) Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra, ceza davalarında doğrudan doğruya diğer davalarda ise taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir." hükümlerini içerdiği,

Uyuşmazlığın incelenebilmesi için, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1 ve 14. maddeleri uyarınca, yargı yerlerince verilen kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerektiğinden hakimliğimiz kararı kesinleştikten sonra Görevli yargı merciinin belirlenmesi için UYUŞMAZLIK MAHKEMSİNE BAŞVURULMASINA..."

8. Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliğince gerekçeli karar taraflara tebliğ edilip karar kesinleştirildikten sonra, Hakimlik 14/11/2023 tarih ve 2023/3708 sayılı üst yazı ile, görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle adli yargı dava dosyasıyla idari davaya ilişkin bilgi ve belgelerin bir örneğini resen Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına göndermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

9. 2918 sayılı Kanun'un *"Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması"* başlıklı Ek 2. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/10/1996-4199/43 md.) (Değişik:18/10/2018-7148/26 md.)

Araçlarını motorlu araç tescil belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahiplerine 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır. (Mülga cümle:21/2/2019-7166/5 md.)(...)

(Ek fıkra:21/2/2019-7166/5 md.) Ayrıca, araç on beş gün süre ile trafikten menedilir.

10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden;

a) Çalışma izni/ruhsatı almadan,

b) Alınan izin/ruhsatta belirtilen faaliyet konusu dışında,

c) Alınan izin/ruhsatta belirtilen çalışma bölgesi/güzergâh dışında

belediye sınırları dâhilinde yolcu taşımak yasaktır. Bu fıkranın (a) bendine uymayanlara 5.010 Türk lirası, (b) bendine uymayanlara 2.018 Türk lirası, (c) bendine uymayanlara 1.002 Türk lirası idari para cezası verilir. Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde, bu fıkrada yer alan idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

İşleteni veya sahibi, sürücüsünün kendisi olup olmadığına bakılmaksızın aracın bu maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kullanılmaması hususunda gerekli tedbirleri almak ve denetimini yapmakla yükümlüdür. Araç, bu maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinin ihlali hâlinde altmış gün,

b) (b) bendinin ihlali hâlinde otuz gün,

c) (c) bendinin ihlali hâlinde ise on beş gün

süreyle trafikten menedilir.

İlgili belediye tarafından tahdit veya tahsis kapsamına alınmış ve bu kapsamda verilmiş çalışma izninin/ruhsatının süresi bittiği hâlde, belediye sınırları dâhilinde yolcu taşıyan kişiye 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır ve eksikliği giderilinceye kadar araç trafikten menedilir.

Ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara da 334 Türk lirası idari para cezası uygulanır."

10.5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm

bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

12. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;

a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,

b) İşyerinin kapatılması,

c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,

d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,

Gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

13. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 06/05/2024 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada, idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

15. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, "*Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinintarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (...) ileri sürülebilir." hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak, hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

16. Kanun'un 19. maddesindeki "*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008-5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir..." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

17. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

18. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verilmiştir.

19. Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uymamakta ise de, davanın taraflarınca başvuruda bulunulmadığı gözetilerek, adli yargı yerince re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek usul ekonomisine gerek Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına uygun olacağından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, 2918 sayılıKarayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-a maddeleri uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

22. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

23. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda iseuygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

24. Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuzgörev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarınınkaldırılmasına karar verilmiştir.

25. Dosya üzerinde yapılan incelenme neticesinde, aynı maddi olay nedeniyle ve aynı araç ile ilgili olarak verilen aracın trafikten men edilmesi kararına karşı, araç maliki ve davacı tarafından idari yargı yerinde dava açıldığı, Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin E.2022/846 sayılı dosyası üzerinden görülen davada karar verildiği, dosyanın istinaf aşamasında olduğu anlaşılmıştır.

26. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği ancak idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı maddi olay nedeniyle ve aynı araç ile ilgili olarak aracın trafikten men edilmesi kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından, idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

27. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3.a maddeleri uyarınca verilen para cezasına karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

28. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliğince yapılan başvurunun kabulü ile Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 03/08/2022 tarih ve E.2022/1013, K.2022/1612 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Diyarbakır 1. Sulh Ceza Hakimliğince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 03/08/2022 tarih ve E.2022/1013, K.2022/1612 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

06/05/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN